

Stolus 27

209

Tiszántúli független Újság

politikai napilap

Agyonlőtték a román vasgárda vezérét

Kálmán Ferenc

(g. g.) Kálmán Ferencnek, a hajdúböszörményi kisgazdavezérnek a neve régen sokszor szerepelt ezeken a hasábkokon. Szerepelt úgysis, mint szokimondó, bátor politikusé, úgysis, mint képviselőjelölté. A legnagyobb szeretettel karoltuk fel ezt a kisgazdát, érdekein felül dícsértük, mert hittünk abban, hogy a kisgazdapárt felelősséggel tett berkeiben komolyan rá fog nevelődni a politikai életre.

Mégsem ért beennünket túlságosan nagy csalódás, amikor a kormány szélsőjobboldali reggeli napilapja nagy örömmel újságot, hogy Kálmán Ferenc otthagya Eckhardt Tibor pártját és azonosította magát Imrédy Bélával. — Hosszú idő óta hallgattunk már Kálmán Ferencről, mert tisztában voltunk azzal, hogy és miként kaesingat különböző pártok felé, egyéni hírságának hogyan keres érvényesülési alkalmat.

Kálmán Ferenc tragikus mintaképe a parasztság egyik, — hála Istennek — mindjobban fogyó rétegének. Ő az, aki nem hajlandó elismerni, hogy valaki okosabb nála, hogy valaki hosszúnadrágban és keménygallérban is tud küzdeni a magyar föld népéért. — Önmagát akarta kisistenné tenni, kétszer is kieroszakolta Hajdúböszörményben képviselőjelöltségét s hogy mind a kétszer bukás lett a vége, az a mi elnézésünk mellett Kálmán Ferenc személyének is volt köszönhető, mert a hajdúböszörményi parasztság nagyon jól látta ennek a totális lelki felépítésű embernek mérhetetlen akarnokságát.

Azonban a kormánypárti sajtó Kálmán Ferencet valami csudálatos módon azonosítja az egész tiszántúli kisgazdatársadalommal. Ezzel kapcsolatban két dolgot jegyzünk meg. Az egyik az, hogy olyan egyéni kvalitást, olyan paraszthehetséget, mint Kálmán Ferenc, a Hajdúság bármelyik városából, bármelyik pillanatban tucat-számra tudunk előmutatni a kisgazdapárt tagjai között, akár a hajdúnánási Kállay Gáborra, akár a hadházi Veres Józsefekre, akár a kabai Szász Józsefekre, akár Hajdúszoboszlóról Dóró Józsefekre, Nádvarról Zsom Miklósról, vagy a balmazújvárosi parasztról, vagy a politikuskok böszörményi barátjáról. Bagosi Imréről és még temérdek emberről. A másik tény pedig, amit le kell szögeznünk: Kálmán Ferenc talajvesztett ember volt magában Hajdúböszörményben is. Ezt legjobban a választások mutatták meg.

Ma: a felvidéki képviselők behívása Hétfőn: elnököt választ a T. Ház

Az ellenzék jelöltje Korniss, a kormányé vitéz Rátz volt honvédelmi miniszter — Nyílt levél az uccára került politikáról — A volt NEP-képviselők Kánya távozásának okát keresik

A belpolitikai élet alig hozott újságot a szerdai napon. A Hungáriában a déli órákban összejöttek a kormánypártból kilépett képviselők Sztranyavszky Sándor és Bornemisza Géza vezetése mellett. Nem tartottak értekezletet, csupán a miniszterelnök keddi esti három beszédét vitatták meg. Fel-tűnést keltett, hogy amikor az ellenzék nagy lojálisással nyilatkozott a kormány reformjairól, — ugyanakkor Imrédy Béla még csak nem is említette az ellenzék nyilatkozatát.

Szerdán reggel jutott nyilvánosságra az a hír is, hogy vitéz Rátz Kálmán sárospataki képviselő belépett a hungarista féle nyilaspartba.

Mit fog ehhez Sárospatak népe szólni?

A miniszterelnök a szerdai nap folyamán látogatást tett a keresztény pártban, ahol beszédet is mondott. A keresztény párt a látogatás után értekezletet tartott, amelyen elhatározta a kormány támogatását. A miniszterelnök a keresztény pártból a miniszterelnökségi palotába ment, ahol minisztertanácsra ült össze a kormány.

A kisgazdapárt közzétette a beszédét, amelyben azt jelentette ki a párt, hogy

foglalkozott a miniszterelnök legújabb programjával.

„Kánya távozásának igazi okairól“ kér felvilágosítást a kilépettek csoportja

A Magyar Tudósító jelenti: A NEP-ből kilépett képviselők csoportja megállapította, hogy a kormány teendő intézkedéseire és kezdeményezéseire szabja a parlament munkásságában való méltó részvételét.

A független kisgazdapárt érte-

kezletén elfoglalt álláspontját, amely szerint „összinté nemzeti kibékülést és összefogást a közóhajnak is megfelelően szükségesnek tart, — a maguk részéről

a kilépett képviselők annál is inkább helytállóan tartják, mert az erre vonatkozó kezdeményezést a képviselőházban, a nemzet nyilvánossága előtt ökö tették meg.

Ennek sikere azonban attól függ, hogy olyan férfiú irányítsa és vezesse le azt, akinek a béke megmentésére alkalmas volta, szándékainak őszintesége

készségbevonhatatlan.

Shvoy Kálmán nyílt levele: „Féltem hazámat az uccára vitt politikától!”

Szeged, november 30. Vitéz dr Shvoy Kálmán ny. altábornagy, Szeged országgyűlési képviselője, aki szintén a NEP-ből kilépett képviselők közé tartozik, most

nyílt levelet intézett szegedi választókörzetségéhez.

Nyílt levelében többek között a következőket mondja:

— Kilépésem nem jelenti azt, mint ha én nem akarnám a szönyegen lévő nagy reformkérdések, a véderőfejlesztés, a földbirtokreform, az ifjúság elhelyezése, az álláshalmozás, a zsidókérdés, a kartell és a főke problémáinak megoldását. Én csak

biztos garanciákat akartam és akarok arra nézve, hogy az alkotmánytól, a parlamentizmustól, a parlamenti szőlásszabadságtól egy lépéssel sem térünk el s nem operálunk titokban együtt azokkal a mozgalmakkal,

amelyek előbb vagy utóbb annyira s esetleg olyan irányban fejlődhetnek, hogy az ország kiegyensúlyozott gaz-

A kilépett képviselők csoportja foglalkozott Kánya a Kálmán külügyminiszter végleges távozásával is, amelynek időpontja az Imrédy-kormány lemondásának el nem fogadásával esett össze. Őszintén sajnálják a magyar külügyek hivatalos vezetőjének, aki közel egy évtizeden át annyira Scilla és Charibdis között mindig sikerrel és vitathatatlan eredménnyel vezette a magyar külügyeket, nem várt távozását.

Remélik, hogy a külügyminiszter távozásának igaz okairól a közvélemény hiteles tájékoztatást fog nyerni.

dasági helyzetét, végül eddig függetlenségét veszélyeztetik.

Én féltem hazámat az uccára vitt politikától és minden olyan módszertől, amely terrorral dolgozik.

— Nem értettem semmiképpen sem egyet a párt képviselő-csoportjának szervezésével és vezetésével, amelyben olyan átfűtést kellett volna végrehajtani, hogy a törvényhozóknak meg legyen a módjuk nézetüket kifejezni, hogy a pártban is a legteljesebb alkotmányosság érvényesüljön és hogy az embernek ne kelljen állandóan az önértékeléssel megalkudnia.

Ez, sajnos, nem történt meg, sőt éppen ellenkezőleg:

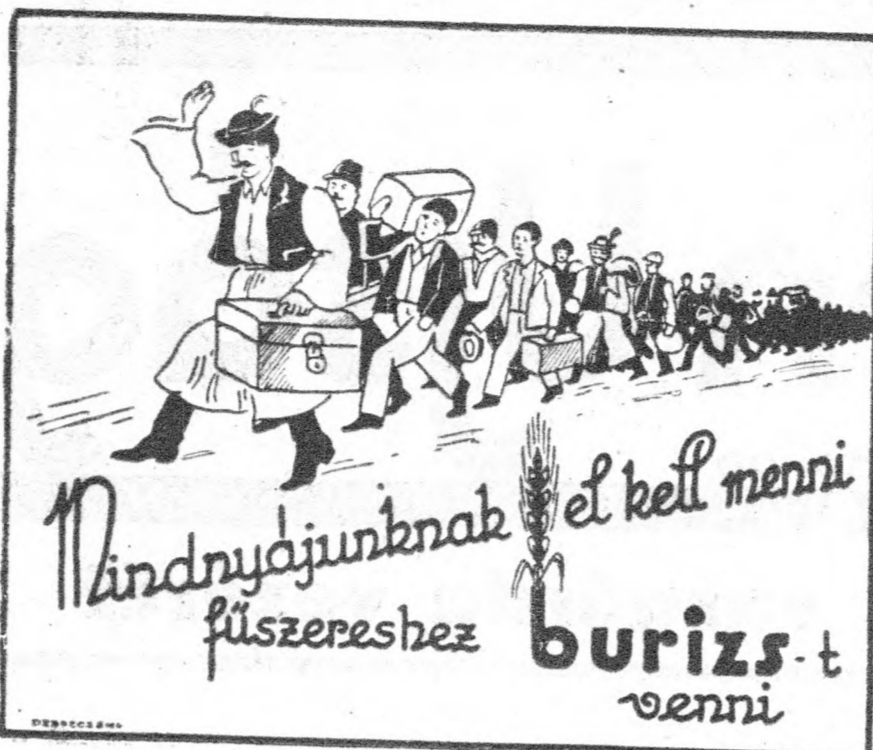
a miniszterelnök úr a pártot állandóan és feltűnően mellőzte s megszüntetésének gondolatát nyitvánította.

Ezek a jelenségek készítették engem a kilépésre. Hogy a miniszterelnök úr kilépésem után minden tőlem defertált ezeknek a szempontoknak, az teljes mértékben igazol engem.

Ha a miniszterelnök úr a párt több, mint egyharmadának kiválasztásakor örömmel konstata a tisztviselési folyamatot, mi Kál-

mán Ferenc szolóban való elmene-telekor ugyancsak örömmel állapítjuk meg a tisztulást, bár a magunk módján végtelenül sajnáljuk

ezt az értelmes parasztagdát, aki nem akarta belátni, hogy képességeink nagyon is határai vannak.

Kornis a volt honvédelmi miniszterrel szemben

Ma délelőtt a Ház formális ülésére ül össze, ahol egyhangúan elfogadják a felvidéki képviselők meghívását. A meghívást szombaton a felsőház országos határozattal emeli.

A Ház csütörtöki ülése után újból NEP-értekezlet lesz, ahol a miniszterelnök minden valószínűség szerint megint beszél.

A jövő héten személyi kérdések kerülnek napirendre. Elterjedt hírek szerint

Kornis Gyula házelnök és Lá-

nyi Márton házelnök, akik kiléptek a NEP-ből, lemondanak. Az ellenzék ragaszkodik mindkettőjük személyéhez, míg a kormányparti elnökjelölt Kornissal szemben vitéz Rátz Jenő volt honvédelmi miniszter lesz.

Ugyanezok a napokban meg fog történni a külügyminiszter kinevezése is, aki jelek szerint

gróf Csáky István meghatalmazott miniszter kabinetfőnök lesz.

Mikecz—Bornemisza fajvédő párt

A NEP-ből kivált képviselők egyrésze, amely Mikecz Ödön és Bornemisza Géza vezetésével hosszabb idő óta megbeszéléseket folytatott a határozott, nem alkuvó jobboldali reformpolitika jegyében kialakuló irányzat biztosítása érdekében, elhatározta, hogy ennek a politikának a céljai szolgálata-

ra külön csoportot alakít, amely elkülöníti magát minden más parlamenti párttól. A csoport néhai Gömbös Gyulának 1934-ben kiadott fajvédőkialtványát tekintti programjának. A csoport mai tárgyalásán 16 képviselő vett részt.

Az új cseh elnök Hacha Emil

Sirovy megbukott

Párizs, november 30. A mai köztársasági elnökválasztáson összesen 311 szavazócdulát adtak le. Ezek közül 39 üres volt. 272 szavazat Hacha Emilre esett, akit ezzel köztársasági elnökké választottak.

Az új elnök le is tette az esküt.

Sirovy beadta lemondását, utódja Beran Rudolf, a volt köztársasági agrárpárt vezetője lesz. A kormány majdnem változatlanul marad. Helyettes miniszterelnök vagy Sidor, vagy Szokol Márton lesz. A ruszin kormány marad.

Mit fog enni télen a Kárpátalja?

Varsó, november 30. A Lengyel TI huszti jelentése szerint a határmentén

éjjel nappal gépfegyvertűzet és gépfegyversortűzet lehet hallani.

A gazdasági szakértők eddig még tervezet sem tudtak készíteni arra, hogy

miképpen teremtik elő Ruszinszko évi gabonaszükségletét.

A gabona ellenértékeképpen a kivitel szempontjából legfeljebb a fa is néhány évre jöhet számításba, viszont Románia és Jugoszlávia, amely Magyarországtól eltökélte, számításba jöhetne.

bőven rendelkezik azokkal a termékekkel, amelyeket a gabonáért cserébe kaphat. A lakosság a legnagyobb aggodalommal várja az elkövetkező hónapokat annál is inkább, mert a súlyos helyzet miatt egyetlen jel sem mutat arra, hogy a megszálló cseh katonaság létszámát csökkentik.

Milyen idő várható?

Tulnyomóan borult, sok helyen köd, néhány helyen, főképp nyugaton a Felvidéken ködszítálás és eső, a hőmérséklet alig változik.

CZETTLER JENŐ ÖRÖKÖS FELSŐHÁZI TAG LETT

Budapest, november 30. A Kormányzó Ur Öfömlétsága dr. Czettler Jenő m. kir. titkos tanácsos, egyetemi ny. r. tanár, volt képviselőt a felsőház tagjává élethosszra kinevezte.

KINEVEZÉS A FAZEKAS REALBAN

Budapest, november 30. A kultuszminiszter Gyarmati László debreceni áll. Fazekas Mihály reálgyimnáziumi óraadó h. tanárt, az áll. gimnáziumi h. tanárok létszámában h. tanárrá kinevezte.

A debreceni egyetem kanadai tb. doktort fog felavatni

Budapest, november 30. A Kormányzó Ur Öfömlétsága a kultuszminiszter előterjesztésére megengedte, hogy a debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetemen Wadson Kirkconell winnipegi (Kanada), akadémiai tanárt

Mikulásra

kedves ajándékot: Retikült, pénzlárcát, bőröndöt, manikűrkészletet

Tóthfalussy

bőröndösszaküzletéből Piac-utca 40. szám.

a magyar kultúra és a magyar irodalom külföldi megismertetése terén szerzett érdemeiért a bölcsészeti tudományok tb. doktorává avassa és részére a tb. doktori levelet kiszolgálhassa.

Korláth Endrének, az ungmegyei magyarság vezetőjének kitüntetése

Budapest, november 30. A Kormányzó Ur Öfömlétsága a miniszterelnök előterjesztésére a haza szolgálatában szerzett kiváló érdemeiért dr.

korláthelmei Korláth Endre ügyvéd, Ung vármegye volt tisztifőgyésze, földbirtokosnak a magyar érdemrend középkeresztjét adományozta.

A Duce is felállva ünnepelte Magyarországot a nagytanács ülésén

Ciano gróf érdekes külpolitikai beszéde

Róma, november 30. A fasiszta nagytanács szerdai ülésén Ciano gróf nagyhatású beszédében ismertette Olaszország magatartását a csehszlovák válság ügyében. A beszédnek két nagyon érdekes része volt. Az egyik, amelyben elmondta Ciano gróf, hogy

már 1937 december 18-án állandóan azt tanácsolta Chvalkovsky római cseh követnek, hogy kössön sürgősen Csehszlovákiával Berlinnel, Budapesttel és Varsóval tényekre alapuló egyezményt

és Chvalkovsky ezeknek a kijelentéseknek fontosságát nem is ismerette félre. A másik érdekes dolog, hogy

Olaszország a Duce személyes irányításával szeptember huszonhetedikén teljes haderejét mozgósította.

Ciano gróf külügyminiszter beszéde alatt

közben igen melegen tüntettek az olasz képviselők Magyarország mellett.

Amikor a külügyminiszter első ízben ejtette ki Magyarországot nevet, a képviselők nagy tapsban törtek ki, majd a magyar—cseh tárgyalásokról szóló rész és a megtorló intézkedésekkel kapcsolatban történt magyar állásfoglalásra való utalás után a nagytanács tagjai

felemelkedtek helyükről s percekig zajos tapsal adták a jelezést rokonszenvüknek Magyarországot iránt.

Eközben többször is felhangzott az Eviva Ungheria kiáltás.

Felállt a helyéről a Duce is és részt vett a tapsban, közben pedig szívélyesen üdvözölte a diplomáciai karzatot megjelent Villany Frigyes báró quirináli magyar követet.

A VAGYONVÁLTSÁG BUZA ÁRA

Budapest, november 30. A pénzügyminiszter a mezőgazdasági ingatlanok vagyonváltása fejében fizetendő búza árat 1938 december havára mázsánként 20 pengőben megállapította.

— Az evangélikus női Fillegyelet karácsonyi vására. A beköszöntött advent, a szeretetváras legszébb ideje kétszeresen felhívja minden érző lélek figyelmét azokra, akik egyedül szerető szívektől várhatják, hogy didergő gyermekeknek meleg szobát, meleg ruhát és ünnepi ebédet vásárolhassanak karácsony ünnepére. Az evangélikus női Fillegyelet szegényeinek karácsonyi megsegítésére és felruházására december 4—11-ig az evangélikus leányegylettel karöltve az egyház helyiségeiben (Miklós u. 3.) karácsonyi vásárt rendez azokból a kézimunkákból, amiket szorgalmas asszonyai és leányjai egész éven át olyan bázson készítettek. Városunk társadalmának mindig megértő áldozatkész tagjaihoz fordulunk kérés szóval, keressék fel minél többen kiállításunkat és vásárlásukkal tegyék lehetővé, hogy minél több szegénynek lehessen örömteljes, szebb karácsonya.

A TETEL: ÁLL
ÜZLETE: MEGY
NA HIRDETÉSE: FUT

Független Újságban

Megbukott a nagy francia sztrájk

Párizs, november 30. A Daladier-kormány páratlan erélyes intézkedéseivel megállította a sztrájkot.

Párizsban rendőrség, csendőrség és katonaság tartja fenn a rendet.

A műegyetemi hallgatók és mérnökök készenlétben állanak bármely üzem átvételére, úgy, hogy az országban

kétmillió munkás sztrájkol csupán, főleg Lille-ben, Toulonban és Cherbourgban. A közüzemekben a munkások

80-90 százaléka dolgozik, azonban a reggeli lapok csökkent oldalszámában jelentek meg és még így sem mind. Idáig mindössze harminc-ötven letartóztatás történt.

Dolgoznak a bankok és az áruházak

Párizs, november 30. A lebourgeti repülőtérén a légitforgalom nem akadt fenn, bár a sztrájk következtében a repülőgépek menetrendjében kisebb-nagyobb változtatásokat tettek. A posta- és a táviróforgalomban eddig nem történt nagyobb fennakadás.

A postaalkalmazottak szakszervezete elhatározta, hogy a forgalom zavartalan lebonyolításáról gondoskodni fog.

Párizs tízezer bérkocsivezetője közül reggel mintegy négyezer megkezdte a munkát. A párizsvideki fémipari üzemek egy részében szünetel a munka. A bankokban és a pénzügyintézetekben, valamint a nagy áruházakban a munka reggel reu-

desen megindult.

A főváros élelmiszerellátásról megfelelően gondoskodtak. A boltok nagyrésze nyitva van.

A szállodai alkalmazottak nem csatlakoztak a sztrájkhoz.

A közüzemek mind zavartalanul működnek. A műegyetemi hallgatók mérnökök vezetésével készen állnak; hogy szükség esetén gondoskodjanak a fővárosnak villanyárammal való ellátásáról.

A vidéki szakszervezetek nagyrésze nem csatlakozott az általános sztrájkhoz.

A Journal jelentése szerint az ország gazdasági tevékenységét a sztrájk a legkisebb mértékben sem érinti.

jedelmében jelent meg. Még éjfél előtt sikerült ezeket a lapokat ki-nyomtatni.

A szocialista párt kamarai frakciójának vezetősége a képviselőket pártkülönbőség nélkül meghívta péntekre a kamara előcsarnokába, hogy

tiltakozzanak a kormány eljárása ellen, amely vonakodik a parlamentet azonnal össze-hívni.

Ezzel szemben a jobboldali pártok elhatározták, hogy esütörtökön gyűlést fognak tartani a kamara palotájában levő párthelyiségben s követelni fogják a kamara elnökségétől, akadályozza meg.

Este 2-3 szem
ARTIN
reggelre
normális ürülés
Enyhe, biztos hashajtó
2 szem 12 fill., 12 szem 54 fill., 20 szem 90 fill., 60 szem 250 fill.

hogy a baloldali pártok a Bour-
bon-palotát esonka parlament cél-
jaira lasználják.

Párizs, november 30. Hávas: Pá-
rizs egyre jobban közeledik rendes
képéhez. Valamennyi közlekedés-
eszköz rendesen működik. A moz-
gásházak és kávéházak nyitva
vannak. Délután 4 órakor a rend-
őrfőnökség közölte, hogy 350 letar-
tóztatást fenntartanak.

Codreanu és 13 társá- nak halála

Diákforradalom lesz Romániában

Bukarest, november 30. A kora dél-
előtti órákban a Bukarest melletti ka-
tonai fegyházból egy másik intézetbe
át akarták kísérni

Zelea Codreanu 10 évre elítelt
vasgárdista vezért, valamint Duca
volt miniszterelnök három gyil-
kosát és Stelescu volt képviselő tíz

gyilkosát,

akik valamennyien egyetemi hallgatók
és 20-20 évi kényszermunkára ítélték
őket.

A 14 fogoly átkísérés közben

szökést kísérelt meg, mire az őr-
személyzet fegyverrel használt és
mind a tizennégyet agyonlőtte

Leleplezik a „halálszóaljat”

Bukarest, november 30. Az utóbbi
napokban történt terrorista bűneselek-
mények nyomozása közben a rendőr-
ségnek

széleskörű szervezettel sikerült le-
lepleznie, amely „halálszóaljat”

néven merényleteket készített elő
különböző román személyiségek
és hatóságok ellen.

A sajtóban közzétett iratokból kité-
nik, hogy a „halálszóaljat” a felosztaltól
vasgárda tagjaiból alakult.

Gyilkossági ígéretek

Hír szerint több kolozsvári vezető-
személy névtelen levelet kapott. Az is-
meretlen levélíró

azzal fenyegette meg őket, hogy
hasonló sors vár rájuk, mint a
rektorra.

Azt hiszik, hogy bizonyos szélsőségi kő-
rök politikai akciójáról van szó.

Alessianu királyi helytartó és a vá-
ros hadbírójának elnöke levelet ka-
pott a „vasgárda halálszóaljat” alá-

írással: Ebben bejelentették, hogy
január 1-e és 15-ike közt meggyil-
kolják őket.

A közoktatásügyi minisztérium el-
rendelte, hogy a más városba való ta-
nulók ezután nem lakhatnak magánhá-
zaknál, hanem

internátusokban kell elhelyezést
találniuk.

ahol állandó tanári felügyelet alatt
letnek.

Kereskedők figyelmébe!

A felvidéki árukereskedelmi engedélye- ket Debrecenben is meg lehet szerezni

Olvasóink közül többen megkerestek
bennünket a közleményünkkel
kapcsolatban, mely a felvidéki áruke-
reskedelem engedélyéhez kötéséről szó-
lott. Utána érdeklődtünk a külkereske-
delmi hivatal debreceni kirendeltségé-
nél a dolognak és a következő útmuta-
tást adhatjuk olvasóinknak:

Öt kilós csomagig

bárki bármilyen árut engedély nélkül
szállíthat a Felvidékre

öt kilón felül a külkereskedelmi
hivatal engedélyje szükséges
a 8530. számú miniszteri rendelet ér-
telmében.

A külkereskedelmi hivatal debre-
ceni kirendeltsége (Deák Ferenc
utca 19-21, OTI bérház II. e. 14.)
délután 2-4 óra között díjmente-
sen bocsát engedélyt blankettá-
kat az érdeklődők rendelkezésére.
Ezeket a blankettákat ugyancsak a
külkereskedelmi hivatal kirendeltsége
útján a legrövidebb időn belül eljuttat-
ják Budapestre, ahonnan a hivatal
ugyancsak díjmentesen postán küldi el
a legrövidebb időn belül az engedélyt,
amelyet

minden esetben külön-külön a fu-
varlevél mellé kell csatolni.

Hungária filmszínház
MA ELŐSZÖR
DEANNA DURBIN
mulatságos új világfilmje:
Első tavasz
Előadások: 5, 7, 9-kor!
Híradó!

Az Apollóban
MA ELŐSZÖR a
Rákóczi induló
Főszereplők:
DAJKA MARGIT és JÁVOR.
Előadások: d. n. 5, 7, 9-kor!
Híradó!

A mozgósított vasutasok megindították a vasúti forgalmat

Párizs, november 30. Az első vo-
nat, amely ma reggel Párizst el-
hagyta, pontosan menetrend szer-
int indult Nantesba a St. Lazaire
pályaudvarról. A mozdonyvezető s
a fűtő így válaszolt a kérdésre:

— Természetesen indulunk,
hiszen tegnap óta mozgósított
katonák vagyunk.

Ez a válasz jellemzi a helyzetet a
vasutasok tekintetében. A pályau-
dvarok előtt erős rendőri és nem-
zetőrségi különítmények állanak,
katonasapátok is őrzik az állomá-
si épületeket, méginkább a fűtő-
házakat, de a katonasapátok úgy
vannak elhelyezve, hogy ne tünje-
nek szembe. Majdnem semmi sem
árlja el a pályaudvarokon, hogy
sztrájk van.

A vasúti rakodómunkások is
dolgoznak, de feltűnés nélkül
szemmel tartja őket egy gya-
lósági egyenruhás tizedes ka-
tona.

Minden nagy pályaudvaron
ugyanaz a kép. A sztrájknak nyo-

ma sem látszik. A mozdonyok gőz
alatt vannak, a szerelvényeket
rendesen állítják össze, a vonatok
pontosan indulnak és a vasúti
pénztárak normálisan adják ki a
jegyeket. Minden arra vall, hogy
az államhatalomnak sikerülni
fog a vasúti szakszervezet
ellenállását megtörni.

A villanyvilágítás, a gáz- és víz-
ellátás egészen normális, a telefon-
szolgálat korlátozásából semmi
sem észlelhető. A központi vásár-
csarnokokban és az egyes kerüle-
tek vásáresarnokaiban az árusítás
élenk, bőségesen van áru, mert
a tehervonatok a rendes idő-
ben befutottak.

Az autóbuszok és a postakocsik
bakján fegyveres katonák ül a ka-
tonai szolgálatra behívott soffőr
mellett.

A reggeli lapok közül a Matin,
a Figaro, a Journal, a Jour és az
Action Française kapható az áru-
sító helyeken, de valamennyi csak
a vidéki kiadások korlátozott ter-

Ezt olvassa el sok pénzt ha RADÓ-nál vásárol
megtakarít
óriási választék külföldi női és férfiszövetekben is

Divat angora szövet	P 1-75	Férfi öltöny szövet	P 3-80	90 cm. crepszaten	P 2-20
Ruhaszövet színekben	P 1-50	Kosztüm kelmek	P 4-50	Marokken	P 1-88
Női kabát szövet	P 3-50	Divat cloce és brozsé		Estélyekre fémkelmék	P 3-50
Kabát különlegesség	P 6-80	estélyi ruhára	P 2-60	Flanelek	P—58

Menyasszonyi kelengyék, vásznak, asztalneműk, paplanok most olcsón!

**Szőnyeg, függöny, paplan, matrac,
takaró nagy választékban, olcsó árban**

Erdélyi Szőnyegházban

Piac u. 34. sz., telefon 32-45.

Saját készítésű magyar perzsák,
Valódi perzsa szőnyegek szakszerű javítása.

A téglavetői cigány találata a bíróság előtt

Kis Gergely téglavetői cigány lopás címén került a járásbíróság elé. A vád szerint a cigány a nyáron belopózott egy Bősörményi uti lakásba, ahonnan ellopott egy tavaszi kabátot és egy pár cipőt.

A bíróság előtt a vádlott cigány kijelenti, hogy ártatlan, az illető tárgyak véletlenül kerültek hozzá.

Ő ugyanis estefelé hazafelé tartott, amikor a földön megpillantotta a kabátot és a cipőt. Nem akarta elvinni őket, de azt sem akarta, hogy valaki ellopja, hát leült a talált tárgyak mellé, hogy megőrizze a holmikat. Őrizte, őrizte, de miután még órák múlva sem jelentkezett a tárgyak tulajdonosa, hát

hazavitte őket. Másnap be akarta szolgáltatni a rendőrségre, de dolga akadt, nagyarányú sármunkát végzett, ami hetekig elhúzódott és így lassan elfelejtkezett a kabátokról és a cipőről. Később már nem mert a tárgyakkal jelentkezni és miután

felpróbálta a kabátot és a cipőt és azok nagyszerűen ráillettek, hát viselni kezdte őket.

— Azs vót a csudá, hogy a gazdája annyi idő múltán is ráismert. Mer man nagyon ross állapotba vót.

A bíróság nem hozott ítéletet a különös »találat« ügyében, hanem tanuk kihallgatása végett elnapolta a tárgyalást.

Hogyan töltsék a tanulók szünidejüket?

Somorjai László előadása a Szülők Iskolájában.

A Szülők Iskolája negyedik előadásán a Kereskedő Társulat díszteremében a Kossuth Dalkör szívet-leiket gyönyörködtető szép ének-számait Sziklay Ede karnagy vezetésével adta elő. Dr. Veress István tanügyi főtanácsos, a Szülők Iskolája elnöke megköszönve a Dalkör közreműködését, felkérte Somorjai László testnevelési tanárt előadására.

Somorjai László »Hogyan töltsék el a tanulók szünidejüket?« címen tartotta meg nagy tudással, hozzáértéssel felépített, költői gondolatokban gazdag előadását.

Bevezetésül arról beszélt, mennyire szükséges, hogy a munkát felváltsa a pihenés. A szellemi munka után, amely éppen úgy igénybe veszi a szervezetet, sőt jobban, mint a testi munka, nagyon fontos a pihenés. A testi munka utáni pihenés elmulasztja a fáradtság érzését, míg a szellemi munka, de elsősorban a tanulás után az agy tovább dolgozik, hogy a megtanultakat el ne veszítse. A tanulással járó izgalom és szellemi fáradtság hosszabb felszabadulást kíván. Erre kapja a tanuló a vakációt. A vakációnak nines meg az üdvös hatása, ha a tanuló a szünidőben is azt a munkakört végzi, mint a szorgalmi időben és nem frissül fel a munkakört végző is naphozzat a szobában olvas a tanuló; az örök egyformaság, ugyanaz a hely, ugyanaz a zaj, nem adhat megpihenést a kimerült szellemnek. A felgyűlt feszültségét egy szóval lehet kifejezni: változatosságot a vakációban! Ezen kívül esendé és levegőt! A csend és a levegő két isteni ingyen ajándék, amelyet meg kell keresni. Meg is találjuk a mi csodálatos erdeinkben, hegyeinkben, folyóink partján, engedjük el oda gyermekeinket, randuljanak ki hátizsákkal, benne kenyér és szalonnával s akkor megtalálják felüldülésükhöz a csend és levegőn kívül a harmadik tényezőt: a változatosságot is. A hegyek és erdők esendie, a vizek megnyugtató fo-

lyása, a tájak lenyűgöző látványa, mind a pihenést, a felfrissülést szolgálják. Új tájak, új életkörülmények kimenekülést jelentenek a fáradalmak és megérteik a gyermekkel az élet igazi szép és nemes örömeit. A kirándulást a legszegényebb diák is megengedheti magának és amellyel, hogy frissen, életerőtől duzzadóan jön vissza, kimondhatatlan örömet is szerez neki.

Az itthon töltött vakáció-napokban játszik és sportoljon a gyermek a szabadlevegőn, napfényben, sporttelepen, uszodákban, hogy fejlődjen. Ne örüljön a szülő annak a gyermekének, aki ugyan színleles tanuló, de görnyedt hátú, becsült mellű. Legyen a gyermekünk elsősorban erős és egészséges testben-lélekben, hogy a vakáció után nagyobb munkakedvvel és munkabírással kezdhesse meg életfeladataira előkészítő új feladatait.

A mindvégig nagy figyelemmel hallgatott előadáshoz dr. Veress István tanügyi főtanácsos szót hozza és beszélt a téli vakáció áldásairól és edző hatásáról. Eppen az előadó, Somorjai László tanár volt, aki felvitte »fiatit, a debreceni református tanítóképző-intézet növendékeit a hegyekbe síturára, si-táborozásra. Őket utána-mentésük után a többi iskolák, sőt egyik svájci intézet igazgatója debreceni látogatása alkalmával hazavitte hazájába a sítáborozás eszméjét.

A megjelent nagy és előkelő közönség meleg ünnepélyben részesítette úgy az előadót, mint dr. Veress István tanügyi főtanácsost, a Szülők Iskolája elnökét.

**METEOR MOZI
MUSORA**

Csütörtökön: Közkívánatra!

»ROSE MARIE« Híradó.

Előadások: 5-től.

Egy év alatt ugyanarra a fára akasztotta fel magát a nagypapa, a fia és unoka

Soltész Mihály 53 éves kislétai gazdálkodó az udvarán levő vadgesztenyefára felakasztotta magát. Mire tettét felfedezték és a zsinagról levágták, már nem volt benne élet.

Az egyszerű hír mögött egy család megdöbbentő tragédiája húzódik meg. A kis községben szinte babonás félelemmel beszélnek a Soltész-portáról, ahonnan egy félév leforgása alatt

háromszor temettek.

Ez év márciusában, egy tavaszi regelen felakasztva, holtan találták az udvarban álló széleslombú gesztenyefán id. Soltész Mihály gazdálkodót. Az öreg gazdálkodó gyakran hangzott a hozzátartozói előtt, hogy teher az élet számára és megöli magát. Sőt tervét azután végre is hajtotta. Néhány héttel azután

újabb öngyilkosság történt. Soltész Mihály 24 éves unokája ugyanarra a fára felakasztotta magát.

Az életvidámnak látszó fiatalember tragikus halála előtt érthetetlenül áll-

lottak, mert soha senki előtt sem tett említést öngyilkossági szándékáról.

A kettős haláleset poris sujtotta az apját és fiát gyors egymásután elvezető Soltész Mihályt. Az 53 éves gazdálkodó azóta minden szabadidejét a temetőben töltötte. Azt hitték, hogy az idő meghozza számára a vigasztalást, de egyre szomorúbb lett s az utóbbi időben a búskomorság jeleit mutatkozott rajta. Hozzá tartozói féltve örködték, nehogy kárt tegyen magában. Tegnap hajnalban, amíg hozzátartozói aludtak, kiosant a szobából és

ugyanazzal a zsinaggal, amivel fia végezté magát, ugyanarra a fára, amit a szomszédok már »átokfának« neveztek el, felakasztotta magát.

A Soltész-család tragédiája mélyes megdöbbentést keltett a kis községben. Soltész Mihályt, miután az ügyesség a temetési engedélyt megadta, eltemették, a hasonló körülmények között elhunyt apja és a fia mellé.

Szülői értekezlet a Dóczi intézet gimnáziumában

Szele Miklós a tekintély és fegyelem kérdéséről, dr Rác Jenő pedig a gyógytorna jelentőségéről tartott nagyhatású előadást.

Kedden délután tartotta a Dóczi-intézet gimnáziumi tagozata szülői értekezletét, melyen nagyszámú szülőközönség feszült figyelemmel várta és hallgatta a két közérdekű és időszerű előadást.

Legelőször dr Papp Ferenc, az intézet igazgatója üdvözölte a szülőket. — Megemlékezett a közelmúlt magyar sorsfordulat áldott napjairól, a gyermeklelküket is magával ragadó, egyetemes nagy nemzeti lelkesedésről, aminek

nemzetnevelő ereje a gyermeklélek számára is felbecsülhetetlen. A közös öröme az egyén öröme volt, mert mindenké érezte, hogy az egyén sorsa a nemzet sorsa.

A valóság e boldog átélésében a nemzeti közösség fenntartó és lendítő erői ott feszültek a parányi gyermeklelkében is, mint egy szebb jövő biztos zálogai.

Majd Szele Miklós vallásánár tartotta meg alapos filozófiai és pedagógiai előtanulmányokon nyugvó, világnézeti alapon felépített nagyhatású előadását a tekintély és fegyelem problémájáról pedagógiai vonatkozásban.

Előadásában kifejtette, hogy a materialista és bolsevista világszemlélet megrontotta a világot, mint új módszer bevonult az iskolába is és a »gyermekisten« lárváját vette fel.

A gyermek abszolút szabadságát zászlójára írta iskola a modern pedagógia legnagyobb tévedése.

A pedagógiai individualizmus túlhajtása veszélyes és a kollektív, közösségi törekvések idejében bántó anekronizmus. A vallásánítás is már közösségi alapon halad. Szembetűnő példa a fogalmak összekeverésére a játék és munka azonosítása a modern tanításban »a játszva-tanítás« holott a kettő lényegében különböző lelki tevékenységet feltételez.

A gyermek fejtelmezettség híján lesiklik a komoly munka mezejéről, sőt azt meg sem szokja.

A nevelés célja az, hogy a gyermeket a teremelési rendekbe: család, egyház, állam közösségbe kapcsolja, végső cél gyanánt pedig az Istennel való személyes kapcsolatban eljutni segítse.

A hozzászólások során Uray Sándor püspökhelyettes kérte a szülőket és a tanári testületet, hogy támogassák a maszenszerű nevelést.

Dr Papp Ferenc igazgató összegezte

a beszéd alap gondolatát és tolmácsolta a halgatóság elismerését és köszönetét.

Majd dr Rác Jenő testnevelési tanár tartott a gyógytorna időszerűségéről és jelentőségéről igen eszméletű és tetszéssel jutalmazott előadást.

Ismertette a bokasüllyedés és a gerincoszlopelferdülés okozta szervei elváltozásokat és rámutatott a gyógytorna nagy szerepére e bajok megszüntetésénél, illetve enyhítésénél.

Ingyen orvosi vizsgálat fogja a Dóczián megállapítani, hogy melyik gyermeknél kívánatos a gyógytorna alkalmazása.

Az úttörés nehéz munkáját végzi a testnevelési tanár és iskolaorvos, de teszi szívesen a gyermek egészséges fejlődése érdekében.

A szülők részéről dr Veress Géza városi tanácsnok és dr Csapó István polgári iskolai szakelőadó kérte az orvosi vizsgálatot és nagy elismeréssel adózott az iskola körültekintő gondosságáért.

A szülők azzal a biztos és megnyugtató hangú szülői értekezletről, hogy gyermekeik testi-lelki nevelése a legjobb kezekbe van letéve.

Anyakönyvi hírek

Születések. Bodnár József Kovácsné fia Zoltán. Barkó Márton gazdálkodó fia Sándor. Krasznai József npsz. fiú József. Gergely Károly npsz. leány Ilona. Herskovits Artúr npsz. leány Katalin. Papp Mihály gazdasági eselőd fia János. Kiss Mihály gazdálkodó fia Mihály. Dr Deák Ignác posta s. tükár leány Ildikó. Lacza János lakatos s. leány Erzsébet. Gyarmati Gábor csizmadia s. fiú Gábor. Tolnai József szobafestő s. fiú Béla.

Házasságok. Papp László kiskereskedő—Kiss Julianna. Bojtor Imre gazdálkodó—Csapó Erzsébet. Szilagy Márton kereskedő—Nagy Klára. Kegyes János mézárósmester—Horváth Mária. Vitéz Tihanyi Ferenc hiv. utász őrmester—Haraszti Klára. Lukács Sándor gyárírmunkás—Marta Margit.

Halálhírek. Özv. Bonyhai Jánosné ref. 67 éves Tanító u. 13. Silye Julianna ref. 12 hónapos Pesti u. 4. Jenői László ref. 13 hónapos Bekecs u. 50. Cerinzi József téglafestőmester 70 éves ref. Téglagyár.

Sirköv
a m

Az anti-
ban is pö-
renylet, a
tek el. A
sai, amik
ket Jeróni
megdöbben-
vek egyre
Azonnal lá-
títás törté-
vihar, hang-
tötték ki h
A barbár
ellen azonn
mikepéres
csak feljele
is, akik töb-
lász polgár
csendőségi
indított, de
rült megáll-
vették el a
mérőnytelek

— Akinek
szívműködése
erőlködés nél-
székelést, ha-
kis pohár ter-
keszürvétel
sül.

Vigszin

Holnapig: Varga

Magyar

Magyar

Magyar

MA

disznótoros vacsora
erdélyi lángossal

1 pengő

Páll sörözőben

Világvárosi esték az Ujságíró Clubban

A Debreceni Ujságíró Club helyisége rövid idő alatt közkedvelté lett a debreceni úri társaság körében. Ekesszóló bizonyítéka az új és rendkívül otthonos clubhelyiség sikerének, hogy az átköltözés óta eltelt egy hónap alatt közel másfélszáz új tag kérte felvételét. Öröndetes jelenség, hogy az új tagok sorában nagy számban vannak nyugalmazott köztisztviselők, akiknek számára elsősorban a club gazdagon felszerelt olvasója a legnagyobb vonzerő. Az olvasóban valamennyi fővárosi és helyi napilap, számos vidéki napilap, valamennyi számottevő magyar hetilap, szépirodalmi lap, képes folyóirat, azonkívül sok angol, francia, német, olasz napilap és folyóirat áll a tagok rendelkezésére. A hölgyeket viszont a legjobb külföldi divatlapok vonzzák.

A club helyiségeiben esténként a legkitünőbb hangulatban szórakoznak a tagok s a kitünő hangulatban nagyrésze van a színtársulat kiváló tagjainak, akik estéről-estére színt, hangulatot és kifogyhatatlan vidámságot varázsolnak jelenlétükkel a helyiségbe. Ezek a világvárosi esték új szint hoztak Debrecenbe s má már nélkülözhetetlenek a debreceni úritársaság számára.

*Nagyon sokan veszik igénybe a sokszázkötetes modern kölesön könyvtárat is.

Sirköveket döntöttek ki a mikepércsi zsidó temetőben

Az antiszemita tüntetések sorában is példátlanul áll az a merénylet, amit Mikepércsen követtek el. A község zsidóvallású lakosai, amikor a napokban kegyeletüket leróni a temetőbe mentek, megdöbbenve látták, hogy a sírkövek egyrésze kidöntve fekszik. Azonnal látták, hogy vandál pusztítás történt, a sírköveket nem a vihar, hanem erőszakos kezek döntötték ki helyükről.

A barbár pusztítás véghezvívói ellen azonnal feljelentést tettek a mikepércsi csendőrsőn. Ugyancsak feljelentést tettek azok ellen is, akik több mikepércsi zsidó vallású polgár ablakait betörték. A csendőrség az ügyben nyomozást indított, de eddig még nem sikerült megállapítani, hogy kik követték el a visszatartó temetői merényleteket.

— Akinek a vérnyomása magas és szív működése rendellenes, úgy érhet el erőlködés nélkül megfelelő könnyű székélést, ha reggel éhgyomorral egy kis pohár természetes „Ferenc József” keszürvivel iszik. Kérdezze meg orvosát.

Megmérgezte magát egy lány

Szerdán reggel öngyilkossági kísérlet történt a Külsővásártér 3. szám alatti házban.

Szabó Mária 22 éves hajadon ismeretlen méreggel akarta magát elpusztítani,

de tettét nemsokára észrevették és az idejében értesített mentők kiszállították a belklinikára. A mérgezés következtében Szabó Mária eszméletét veszítette, állapota azon-

ban ennek ellenére sem látszik életveszélyesnek.

A fiatal lány hosszú büszsüvelet hagyott hátra, amelyben meghatóan rázolja lelki szenvedéseit és öngyilkosságát életuntással magyarázza.

Valószínűnek látszik azonban, hogy szerelmi bánat adta kezébe a mérgező poharat. Amint eszméletre tér, a rendőrség ki fogja hallgatni.

Halálos szilveszteri verekedés

Tíz évről négy évre szállította le a tábla a büntetést

Emberhalállal végződött szilveszteri verekedés ügyét tárgyalta a debreceni ítélőtábla 1936 szilveszteri mulatságon összeverekedett két legény, Fejfel József és ifj. Cili István.

Ifj. Cili egy üres demizsonnal fejbeverta Fejfelt, aki erre egy vashattal úgy a fejére sújtott ellenfelének, hogy a szerencsétlen legény behalt sérülésébe.

Fejfel Józsefet emiatt a sátoralja-új helyi törvényszék 10 évi fegyházra ítélte s az ítélőtábla a büntetést 8 évi fegyházra szállította le.

Az ítélet jogerőre való emelkedése után Fejfel újrafelvételi kérelmet nyújtott be s így az ügy újra a törvényszék elé került, amely megállapította, hogy Fejfel erős felindulásban követte el tettét s ezért szándékos emberölés vétségét állapítva meg a legény büntetését 4 évi börtönrre szállította le.

Felebbezés folytán került az ügy az ítélőtábla elé, amely szándékos emberölés bűntetteiben találta bűnösnek a legényt, akinek büntetését négyévi fegyházra változtatta.

Az ítélői legény felebbezett.

Megtalálták a szalonnai rablógyilkos lány zsákmányát

Miskolc, nov. 30. Mint már jelentettük, a szalonnai kettős gyilkosság után a miskolci ügyészség fogházába szállították be Horváth Julianna eszeléleányt és őrizetbe vették bűnpártolás címén nővérét, Horváth Erzsébetet. Aponyi Albert utca 2. sz. alatti lakost.

A gyilkos leány ugyanis beismerte, hogy az általa elrabolt értékeket nővérénél helyezte el, akinek lakásán a gyilkosságot követő éjszakán megpillent.

és ahol el is fogták.

Horváth Erzsébet mindent tagadott, viszont Horváth Julianna mindent beismer és így a bűnügyi htaóság házkutatást rendelt el

Horváth Erzsébet lakásában. Ez a házkutatás meglepő eredménnyel járt, mert a lakásban

egy gyermekkecsében, vaszkos vászonnal eltakart oldalfalban 1400 pengő készpénzt, utlakmányedésekben és ritárcserepekben órárt, karkötőket és értékes aranygyűrűket találtak meg.

Igy most már egészen bizonyos, hogy Szalonnán rablógyilkosság történt, Horváth Julianna kirabolta az általa kegyetlenül meggyilkolt hölgyet és büntársja is akadt nővére személyében, aki orgazda is volt és aki most már szintén az ügyészség foglya.

A decemberi légóltalmi gyakorlat

Ujból közöljük, hogy a december hó 1—10. között tartandó légóltalmi gyakorlat pontos idejét a rádió Budapest I. hullámhosszán a gyakorlat napján reggel 7 órakor mondja be, ugyancsak a gyakorlat napján a légvédelmi készütség elrendelésére vonatkozólag piros színű plakátokat fog a hatóság az úteán kiragasztatni.

A lakosság teendőire a már kiragasztott piros színű plakátok vonatkoznak, amelyet jó lesz mindenkinek alaposan áttanulmányozni, hogy az abban foglaltakhoz alkalmazkodjék. Különös fontossága van annak, hogy a esőkéntönt világitás és a teljes elsöté-

títés tartama alatt a lakóházakból még az udvarra se szűrődjék ki semmi világosság. Ezért a hatóságok a lakóházak épület oltalmi parancsnokait, vagy ha ilyenek még kinevezve nem volnának, a lakóház tulajdonosát, illetőleg az épülettel rendelkező egyént teszik felelőssé, akik ellen a kihágási eljárás minden körülmények között megindul.

Figyelmeztetjük olvasóinkat arra, hogy a légóltalmi kihágást csak elzárással bünteti a rendőrhatalóság, azí pénzzel megváltani nem lehet.

A posta és a légvédelmi riadó

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A postavezérgazgatóság közli, hogy a december 1. és 10. napja közötti időben az ország egyes területeire elrendelt légvédelmi és légóltalmi gyakorlattal kapcsolatban az összes postahivatalok felvételi szolgálata, a levélszekrények kiürítése, a táviratok és az összes postai küldemények kézbesítése a »Légvédelmi riadó« tartama alatt szünetel.

A helyi és helyközi távbeszélő szolgálat, a postahivatalokban elhelyezett nyilvános távbeszélő ál-

Lengyel kabát

remek felsővel 37.80

kiváló felsővel 77.90

végig szőrme 93.10

Grünfeld

úriszabóság

Kistemplom mellett

lomások kivételével, az egész gyakorlat tartama alatt működik.

A »Légvédelmi riadó« tartama alatt a távbeszélő állomással nem rendelkező község táviratait a távbeszélő előfizetők állomásairól mondhatja be, ha a távbeszélő előfizető beleegyezését adja. A táviratot felvevő tisztviselő a feladó kérelmére a távirat díját az előfizetővel közli abból a célból, hogy a felmerülő összeget az előfizető az állomását igénybevevő egyéntől beszedhesse. Az ily módon felvett távirat díját a posta a távbeszélő előfizető legközelebbi havi számláján fogja elszámolni.

Mivel a felvételi és kézbesítési szolgálat a »Légvédelmi riadó« alatt szünetel, ez idő alatt a postahivatalok zárva vannak.

A postaszolgálat most említett korlátozása csak a »Légvédelmi riadó« tartamára és nem az egész napra vonatkozik.

— A fűszerkereskedők is árusíthatnak szalonnát. A kereskedelemügyi miniszter iparügyi joggyakorlata közben kimondta, hogy a fűszerkereskedők és a vegyeskereskedők iparigazolványuk alapján a beszótt oldalszalonnáknak, mint közvetlen fegyaszításra alkalmas élelmiciknek forgalomba hozatalára jogosultak. Ez a forgalombahozatal természetesen csak kiesinyben, közvetlen fogyasztók részére történhetik.

Paál Jób riportjai egy ország pusztulásáról

Ötven napig a kráter tetején

A mozgósítás éjszakája

— Csehszlovákiában megdermed a polgári élet —

A Hotel Esplanade étterme ezekben az izgalmas napokban éppen olyan bábeli képet mutatott, mint a jazz.

Tarka összevisszaságban különböző nációk gyermekei ültek a virágokkal megdíszített asztaloknál. Emitt egy előkelő prágai államhivatalnok felesége a komornájával. Csehek. A férj hetekkel előbb berukkolt, feleségét azért küldte ide, mert néhány hét múlva várták a család állomány megszaporodását. Amíg telefonálni lehetett, a férj mindennap felhívta a feleségét Kőrmöcbányáról. Fent az étterem karzatán ebédelt Frau Sophie, akinek a férje Bodenbach mellett igazgató-tanító volt. Csehszlovák állami alkalmazott német iskolában. Mikor bemutatott nekünk az asszonyt, a sógora ezt mondta: —

„Sophie férje az egyetlen államhü német a városkájában. Pár nap múlva már másként beszéltek... Az étterem közepén volt a méltóságos asszony asztala. A méltóságos asszony pesti: férje előző bank elnöke. Öméltsága csak rövid időt töltött az étteremben és senkivel sem érintkezett. — Ebéd előtt keresztet vetett magára és elmondta az étkezés előtti imát. Szomorú eset. hozta fel ide: az egyik közeli szanatóriumban súlyos betegen feküdt a lánya. Huszonkét éves viruló szépség. Évek óta gyógyítják a Tátrában. — A méltóságos asszony reggeltől estig ott ül a lánya csipkés ágya mellett. A lánynak külön ápolónője van. Szemben vele egy pozsonyi kövér újságíró ette mindennap idegesen az ebédjét. Emigráns. Nem tudott aludni. Egész nap játszott, mert azt mondta, hogy a kártya nyugtat. Egy másik asztalnál hatan ültek. Rosen ur és Walter ur családja. Rosen ur Milanoban született, a bécsi Merkur-bank igazgatója volt, közben megszerezte még az Anschluss előtt a csehszlovák állampolgárságot — erre volt leginkább büszke — és hónapokkal előbb Prágába költözött. Walter ur, a sógora egy reichenbergi textilgyárnak utazott. De még májusban elköltözött Reichenbergből és Brünnben vett ki lakást. A két ur közös apósának gyönyörű palotája és jólmenő cipőüzlete volt Reichenbergben, de az após most Prága mellett, Podjebrád fürdőn várja a vihar elmúlását. Egy pesti mérnök bűbajos lánykája és csillogó szemű szöke felesége tegnap utaztak el. Az asszony férje értük jött. — Ostraból három asszony külön érkezett. Mindennap nagy turákat tettek. Ilyenkor magukkal vitték az ebédet. Tegnap fenn voltak a poprádi tónál.

Az összekötő káposc közöttük Ferdinand volt. Se a nemzeti-ségét nem igen lehetett biztosan megállapítani. Amíg a portás — egy tavaly érettségizett iglói fiatalember, aki egyetemi tandíját kereste meg itt a nyári szezonban — el nem utazott Pozsonyba, Ferdinand afféle londoner volt. Segített a takarításnál, cigarettáért ment, a cipőket pucolta, és újságokat hozott Lom-

niéről. A portás távozása után előlépett. Fejére tette az aranyszalagos sapkát és beült a portásfülkébe. Onnan csak akkor tünt el, ha lement a bazárba, vagy a csend-örökhöz rádiót hallgatni. Mert a szálloda igazgatósága — azért, hogy megóvják a vendégek nyugalmát — eltüntetett a hotelből minden rádiókészüléket. Egyedül Feri, a főpincér szerelte fel rádióját a konyha mellett az offiszban, de erről rajtam kívül nem tudott senki. Ferdinand hozta a híreket.

Titokzatos arccal újságot, hogy »Hodza lemondott«, »Bonnet Prágába jön«, »háromezer orosz repülőgépet érkezett a republikába«, »Hans Mörthöt, az ótátrafüredi sítrenert letartóztatták«, »Késmárkon fel akarják robbantani a templomot«, »a lengyelek a határon készülődnek«. Hírei közül csak azokat lehetett elhinni, amiket Ferdinand olyankor mondott, ha a rádiótól jött. És ilyenkor változott a nemzetisége is. Reggel még azt mondta, hogy »mi magyarok visszavesszük mindent«, délután már úgy nyilatkozott, hogy »mi szlovákok követeljük a teljes autonómiát«, délután úgy beszélt, hogy »wiew Deutsche...« és emlékszem arra is, hogy egy este büszkén hi-

Dreher bonbon, csokoládé, Dreher keksz, izesebbet nem ehetsz, Finomabbat nem vehetsz, Vendég elé szebbet, jobbat nem tehetsz!

vatkozott arra, hogy »az anyám lengyel volt, ma irtam az öcsémnek: küldje el a keresztlevélemet, mert félig én is lengyel vagyok és miénk lesz a Tatra...«

Ma különben Ferdinanddal nem lehet beszélni. Tegnap rendelet jelent meg, amely szerint a bankbetétekből csak három százalékot fizetnek ki. A postatakarékpénztár nem ad ki egy félnek többet, csak száz koronát.

Ferdinandnak huszezer koronája van. Egy életen át ennyit takarított össze. Itt áll most pénz nélkül. Nagyon el volt keseredve.

— Tudom én — mondta — hogy ez itt mit jelent. Ha majd felodják a tilalmat, nem ér semmit a pénzem. Egyszer átéltem már ilyen időt!

Pénteken, szeptember huszonharmadikán délután a tarpataki vizesésnél voltunk.

A Zerge szállóban azt bömbölte a rádió, hogy

a szovjet nem hagyja cserben szövetségését, Csehszlovákiát.

Fiatal pár ült az étteremben és elcsavarták a rádiót. Ők inkább tánczeneire voltak kíváncsiak.

Este römiztünk.

Lehetett fél tíz, amikor Katica, a szobalány keresztülzaladt a ká-

Csak jót érdemes venni!

Schön Sándor

saját készítésű kesztyűi a legjobbak

PIAC-U. 14. Csapó-u. sarok

Mozgósítás!

— kiáltotta...

Felugrottunk. Én az offiszba szaladtam. Férj ült a rádióval és intett a fejével.

Magam sem tudom, hogyan: két perc alatt tele volt az offisz. Már mindenkinek tudta, hogy rádió van itt. Ott állt a rádió a mosogatóasztalon, mellette gulászsafos tányérok és ingujban, kék kötényben az egyik mosogatófin. Jöttek a lányok a szomszédos villából, papucsban smink nélkül, kócos hajjal. Sör áporodott a poharak fenekén, egypáran már sirtak és Pokorny Bohislav, a legionista állt mellettem, arca az egyetlen lámpa világa mellett fehér volt, mint a fal.

A rádió pedig bömbölte eschül, szlovácul, németül, ruszinul, lengyelül, magyarul:

— ... a mozgósítottak hat órán belül a legrövidebb uton tartoznak a megfelelő helyen jelentkezni... polgári ruhában jönnek, magukkal hozzák... zsebkendőt, törülközőt, gombokat, tüt és cernát...

... Az elejét nem hallottuk, mert későn érkezünk. És aztán, amikor újra kezdte a rádió, megtudtuk, hogy:

— bevonulni tartozik vala-

A rádió pedig bömbölt, ordított:

— ... az aktív katonai személyek, akik jelenleg szabadságon vannak, a lehető legrövidebb időn belül kötelesek...

Walter ur kérdően nézett a sógorára. Aztán esőndesen megszólalt:

én szuberarbitrálni vagyok. Alkalmatlan minden szolgálatra...

Kezében boros kanesó volt és talán nyolcadszor töltötte tele a poharát.

A mosogatóasztalon konyakos stampellik álltak...

A lányok szepegtek.

Akadtak, akik vigasztalták őket. Lenn az országúton Lomnic felé autók fénykévei zántották végig az árkokat...

Még az este felváltották a postán a kisasszonyt. Nem is vettük észre. Új postatiszt jött és ez ott állt Jóskaival, az altiszttel a posta épülete előtt. Jóska kezében vödör volt, abban enyv, széles kefe és az új főnök hatalmas is fehér papírost ragasztott ki a posta falára.

Az ivre kézi bélyegzővel volt belenyomva a dátum: 1938. évi szeptember 23. Ez állt a plakáton: **ÁLTALÁNOS MOZGÓSÍTÁS.**

Az új főnök a kefével lesimitotta a plakátot és gyönyörűséggel telt benne, hogy a kleiszter alatt nem maradtak légnéborek...

Az emberek ott álltak a plakát mellett és senkisémet szólt egy szót sem...

Reggel Hunfalváról Lőyseh Mátyás földbirtokos maga hozta fel szekéren a tejet.

A sofőrje bevonult, az autóját elvitték...

Amikor Ferdinandot elküldtem cigarettáért a bazárba, azzal jött vissza, hogy:

semmiféle cigarettát nem lehet kapni.

A bazáros azt mondta: nincs...

.... Iglóról az egyik bártulajdonos beküldte a sógorát Kassára, hogy új nőket hozzon a bárba. Lehetőleg sokat. Feketéket, szökeket, vörösöket. Szükség lesz rájuk. — Mozgósítás van, sok tiszt ur jön a városba...

Meghalt az egy hete balesetet szenvedett munkás

Még a múlt héten történt, hogy Skrinici János téglagyári munkást könnyebbnek látszó baleset érte. Munka közben meg akarta nézni, hogy van-e elegendő szén az égetőben, de egyensúlyát veszítve, mintegy 3 méter magasságból leesett. A mentők köztették be sérült fejét és miután állapot nem látszott komolynak, házi ápolásra utasították.

Skrinici János állapota azonban egyre rosszabbodott és szerdára virradóra meghalt. A haláleset ügyében a rendőrség nyomozást indított és intézkedett, hogy a holttestet boncolják fel. A halál közvetlen okát csak a boncolás fogja tisztázni.

hírek

A Tiszántúli Független Ujság politikai napilap. — Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. sz. Telefon: 32-12. Előfizetési ár: Egész évre 28.80, félévre 14.40, negyedévre 7.20, egy óra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 8 fillér, vasárnap 20 fillér.

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK. E héten a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot: »Kossuth«, Piac u. 26. »Isteni gondviselés«, Petőfi tér és Teleki uca sark. »Csokonai«, Mester uca 43. »Arpád fejedelem«, Csapókert, Jánossy uca 44.

Rádióműsor

CSÜTÖRTÖK, DECEMBER 1.

Budapest I.

6.45: Torna. — Hírek. — Hanglemezetek. — Utána: Étrend, közlemények. — 10: Hírek. — 10.20: »Amit visszakaptunk.« — 10.45: »A rajzoló gyermekek.« — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. — 12: Déli harangszó. — Himnusz. — Időjárásjelentés. — 12.10: Hubert Lajos gordonkázik, zongorakísérettel. — 12.45: Hírek. — 14: Hanglemezetek. — Közben kb. 13.20: Pontos időjelzés, időjárásjelentés és vízálásjelentés. — 14.35: Hírek. — A rádió műsorának ismertetése. — 15: Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerek. — 16.15: »Csodálatos porcellánok.« Nádas Pál előadása. — 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — 17: »A létezés állami irányítása.« — 17.30: A rendőrtuvósznek jubileumi műsora a zenekar fennállásának tizenötödik évfordulója alkalmából. — Közben: Emlékezés Kaffka Margitára. — 19: Hírek. — 19.10: Hírek szlovák és kárpátországi nyelven. — 19.20: Hanglemezetek. — 20.10: »Nagyszombatól Pécsig.« — 20.50: Pertis Peli és cigányzenekara muzsikál. — 21.40: Hírek, időjárásjelentés. — 22: Melles vonósnyenes. — 22.30: Hírek német és olasz nyelven. — 22.40: A rádió szalonzenekarának műsora. — Közben 23: Hírek angol és francia nyelven. — 0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II.

17: Hanglemezetek. — 18.30: Angol nyelvoktatás. — 19.45: »A mai orosz halált.« — 20.25: Leidenfrost Ica énekel, zongorakísérettel. — 21: Hírek, fúgőversenyeredmények. — 21.25: Hanglemezetek.

— **Ünnepélyes istentisztelet a Kormányzó névnapján.** A debreceni református egyház presbitériuma december 6-án délelőtt tíz órakor a Nagytemplomban ünnepélyes háláadó és könyörgő, igehirdetéses istentiszteletet tart, amelyre a hatóságokat, testületeket, egyesületeket meghívták.

— **x Hőcipőt tökéletesen javít Orbán gumiumem, Piac uca 7. sz. egyenlítés.**

— **A KANSZ karácsonyi segélye.** A Közszolgálati Alkalmazottak Nemzeti Szövetsége ez évben is karácsonyi segélyben részesít néhány özvegyet és árvát, akik a segélyezésre rá vannak utalva. Erdőküldök forduljanak a KANSZ helyi elnökségéhez (Debrecen, kir. ltéletábla. I. em. 21.), ahol először bővebb felvilágosítást kaphatnak.

Játékujdonságok

és mindenféle ajándéktárgyak kicsinyeknek és felnőtteknek legolcsóbban és legnagyobb választékban

Kántor Ernő és Társánál

Ünnepélyesen eltemették a csacai affér két halottját

Varsó, november 30. Most temették el ünnepélyes keretek között Csesztinben azt a két lengyel katonát, akik a Csehországtól átengedett Csac kerület megszállásakor támadt összetűzés során estek el. A gyászszertartáson megjelent Borknovszky hadseregfelügyelő, a sziléziai hadtest parancsnoka, több magasrangú katonatiszt kíséretében és az elesettek katonai parancsnoka. —

A két hősihalott közül a fiatalabb egy katolikus vallású vadász, az idősebb egy zsidó őrmester volt. Saját felekezeteik temetőjében temették el őket. — Az őrmester sírjánál hadtestparancsnoka mondott gyászbeszédet és hangsúlyozta, hogy a két katona hősi halála minden lengyel nemzetiség békés együttélésének szimbóluma legyen.

— **A főispán és a polgármester Budapestén.** Lossonczy István főispán és dr. Köleszy Sándor polgármester szerdán Budapestre utaztak, ahol a minisztériumokban városi ügyekben folytatnak tárgyalásokat.

— **x Míg a készlet tart úriszabóságban téli kabátokat, últönyöket meglepő olcsón vállalok.** Hivatkozson hirdetésemre, Roth, Hatvan u. 13. szám.

— **A miniszterelnök felvágta az államfő hasát.** A délafrikai Rhodesiából érkezik hozzánk az az érdekes hír, hogy Dél-Rhodesia miniszterelnöke a napokban sajátkezűleg hasműtétet hajtott végre Sir H. J. Stanley királyi helytartón, Dél-Rhodesia államfőjén. A miniszterelnök ugyanis Dél-Rhodesia legjobb sebésze és mikor elvállalta magas hivatalát, kikötötte, hogy naponta legalább két órát hivatásának szentelhesen. Így a miniszterelnök minden reggel elvégzi sebészorvosi teendőit és csak ezután lát hozzá a kormányzás feladataihoz.

— **x Garai tánciskolája (Margitban) csütörtökön, 1-én össziáné keretében megnyílik.** Ugyanott szombaton, 3-án új táncanfolyam kezdődik.

— **Garázdalkodó román hajósok rablólégiójára a gőnyül éjszakában.** A gőnyül esendőség vasárnap öt román hajóst szállított be a győri ügyészség fogházába. Mozes Stefani, Jaekka Bertl, Tone Elia, Anagneste Celenta és Eperes Dimitri voltak a hajósok. — mind 20—25 év körüli. — akiket magánlakásért, valamint lopás gyanúja miatt tartóztattak le. Mészáros Rozália gőnyül lakos volt a feljelentő, aki előadta a esendőröknek, hogy éjszaka részeg, ordító férfiak zörgették meg az ablakát és miután nem engedte be őket, betörték a lakás ajtaját. A megrémült nő kirohant az uccára segítségért és mire esendőrökkel visszatért, a lakását kifosztva találta. Többek között eltűnt egy arany karórája, ruhája és némi készpénze is. A felhárítottan erőszakos román hajósok mindent rendre be is vállalnak, csak arról nem akarnak tudni, hogy az ékszeret meg a ruhákat hogyan kerültek ki a lakásból. — Mozes Stefani azt már hajlandó volt vállalni, hogy a lopott holmit a hajóra vitte és a vízbe dobta. Kihallgatásuk után az ügyészség soronkívül dönt az ügyükben, majd bíróság elé állítja a garázda román hajósokat.

GYÁSZROVAT

Mély részvét mellett temették el Szabó Henriket

Szerdán délelőtt hatalmas részvét mellett temették el Szabó Henriket. A temetésen megjelent Debrecen társadalmi életének igen sok reprezentánsa, akik szereték és becsülték az elhunytat, hiszen Szabó Henrik életében igen sokat cselekedett a közért. Szabó Henrik koporsója mellett Friedländer főkántor énekelte gyászimát, majd dr. Weisz Pál főrabbi mondott magasszárnyalású beszédet. Hangsúlyozta, hogy Szabó Henrik hosszú életében az életnek sok útja közül mindig a hűség útját választotta. Mindig az egyenes, a becsületes úton haladt, sohasem magát tekintette elsősorban, hanem embertársai érdekeit.

Ezután ismét gyászének következett, majd Szabó Henrik koporsóját elföldelték.

— **Kronczki József az Első Debreceni Göztéglagyár téglaégető mestere 68 éves korában elhunyt.** Halálát felesége, gyermekei és kiterjedt rokonsága gyászolja. Temetése pénteken délután három órakor lesz a Köztemető II-A. ravatalozó terméből, róm. kat. szertartással Lakása: Gyártelep. Pusztai temetkezési intézet.

— **Az asszony kötelessége törődni azzal, hogy bélműködése rendben legyen, amit pedig úgy érhet el, ha reggelente éhgyomorral, egy fél pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet iszik, amely enyhén és kellemesen, pontosan és biztosan szabályozza az anyagcsere folyamatát. Kérdezze meg orvosát.**

— **Regényünk mai folytatása anyagterhelés miatt holtan számkunkra maradt.**

— **Rádió volt a hasbeszélő hasában.** Nagy sikerrel szerepelt olasz-kisvárosokban egy fiatal artista, Giovanni Carrara, aki mint »a hasbeszélő királya« lépett fel. Egész kis darabokat játszott el egymaga. Valóban csodálatos volt, mennyire különböző egyéniségek hangját tudta megjósolni. Dicsőségének azonban most hirtelen vége szakadt. Az egyik kisvárosban tartott előadásán egy egyszerű parasztember felkiáltott: »Csalás az egész! Rádió van a hasában!« A következő pillanatban felszaladt a színpadra, lehajolt és megfogott egy vékony drótot, amelyet eddig senki nem vett észre. Lerántotta az artista kabátját s előtűnt az apró hangszóró, mely az artista övéhez volt erősítve. Kiderült, hogy a hangszórót a drót egy mikrofonnal kötötte össze, melyet a kulisszák mögött helyeztek el. Mialatt a »hasbeszélő királya« a színpadon állt, az artistatársulat összes tagjai beszéltek a mikrofonba. A leleplezés után nagy felháborodás támadt a nézőtérben, Carrarat úgy megverték, hogy orvost kellett hívni hozzá.

— **Dániában eszik a legtöbb baromfit.** Egy most megjelent statisztika szerint a legtöbb baromfit Dániában eszik, ahol egy ember átlag 6 kiló 20 deka baromfit eszik évente. De Kanadában is kedvelik a jófajta tyúklevest, mert itt is 6 kiló baromfi eszik egy emberre. Aután jön Írország 5 kilóval, Amerika 3 kiló 10 dekával, Csehország 3 kilóval. Angliában éppoly szívesen fogyasztják a csirkét, mint nálunk, itt is 2 kiló 10 deka jut minden évben egy lakosra, úgyhogy nyolcadik helyen vagyunk a világ nemzeti között. A legkevesebb baromfit az európai államok közül Spanyolországban fogy, ahol főleg hirkét esznek. Az egész világon a legkevesebb baromfit Japánban eszik, ahol alig harminc deka jut évente egy lakosra.

— Rajk közelében, fiúk a part két arany. A rendőrség egy Körgár rejtett aranybesz. Néhány na fiúk játék szerelt vas aranytallér búvárai os aranytallér medrében a tulajdonc

— Uj f... ten. Az an amelynek légvédelmi egy új fest a feltalálók nyujt a jöbái ellen. jelentőséget... nak, miután... sonlíthatatl... jelenlétének... amelyekből... het leszörni... tonnás robl... szerleket arr... az új festék... dait és pad... zabb faanya... előnye az is... lönkint mi... úgy, hogy k... tesítése 20...

Vasárnap gyönyörködés. A DVSC kőzetét jött... amely 4:1re... lítás a VSE... a DVSC II... NyVSC-t lát... zést az amat... A bombamű... megkezdődik

A DVSC... zette meg... nak s így... igazolták, a... nem vonják... a fellebbezés... minősítette... DVSC visszak... semmiért...

A Nemzet... 1:1 állásnál... szakadt, mer... tak, újra kell... lesz a megism...

A Paris So... Sochaux az el... Budapestről... fot. A jelölt... kás játékos. C... sütni, hogy a... más, mint Ho... rencváros hal... nem tud szóla... renciában.

A Ferencvá... nélkül áll... Kassa válogat...

Szerencsésé... SBTC ellen O... csapatban egy... aki már a II... DVTK II. elle... megsemmisíté... DVTK kapta... C.MOVE, am... MÁVAG-tól, d... játszott és a... pontot

— **Rajna kincse.** Schaffhausen közelében, a Rajna mentén játszó fiatal fiúk a part kavicsai közé jól beágyazva két arannyal telített kis zsákot találtak. A rendőrség megállapította, hogy a zsákot egy Kölnben lakó német állampolgár rejtette el, hogy megszabaduljon az aranybeszolgáltatás kötelezettsége alól. Néhány nappal utóbb ugyancsak fiatal fiúk játék közben a Rajna partján felleltek vasrudakat fessegetve, újabb aranytallérokat találtak. A rendőrség bűvárai összesen hatvan dán eredetű aranytallért találtak a folyó kavicsos medrében elásba. A Rajna kincsének a tulajdonosa eddig nem jelentkezett.

— **Új festék a légitámadások ellen.** Az angol belügyminisztérium, amelynek a hatáskörébe tartozik a légvédelmi intézkedések megtétele is, egy új festékanyaggal kísérletezik. Ez a fellalálók szerint biztos védelmet nyújt a jövő háborúinak gyújtó bombái ellen. Szakkörökben a legnagyobb jelentőséget tulajdonítják a találmánynak, miután nagy városokra összehasonlíthatatlanul nagyobb veszedelmet jelentenek a könnyű gyújtóbombák, amelyekből száz és száz ezer darabot lehet leszállítani a magasból, mint a sok tonnás robbanóbombák. Az eddigi kísérletek arra mutatnak, hogy ha ezzel az új festékanyaggal a padlások gerendáit és padozatát bevonják, a legszárabb faanyag sem lobban lángra. Nagy előnye az is, hogy rendkívül olcsó; kilónként mintegy 20 fillérrel kerül, úgy, hogy közép nagyságú ház tűzmentesítése 20—30 pengőbe kerül.

SPORT

Sportnapló

Vasárnap óriási futballmüsortban gyönyörködhet a debreceni közönség. A DVSC utolsóelőtti bajnoki mérkőzését játssza a Váci Reménység ellen, amely 4:1-re verte vasárnap helyi riválisát a VSE-t. Kettős előmérkőzés lesz, a DVSC II. a KMOVE-t, a DMTE az NyVSC-t látja vendégül. E két mérkőzést az amatőr bajnokságról játsszák. A bombamüsort már délelőtt 10 órakor megkezdődik.

A DVSC igazolta, hogy sajeiben fittette meg tartozását a Szentlőrinci AC-nak s így a WMFC elleni eredményét igazolták, a két büntető pontot pedig nem vonják le tőle. De egyébként is a fellebbezési bizottság jogtalannak minősítette a SZAC követelését és a DVSC visszakapja pénzét. Sok hűbó semmiért...

A Nemzeti—Zugló mérkőzést, amely 1:1 állásnál a befejezés 8 perccel megszakadt, mert a bíróra homokot szórta, újra kell játszani. December 18-án lesz a megismételt mérkőzés.

A Paris Soir-ban olvassuk, hogy a Sochaux az eladott Szabó IV. helyére Budapestről akar megszerezni centerhalofot. A jelölt »Amaurie«, aki igen technikás játékos. Csak nehezen tudtuk ki-sütni, hogy a kiszemelt játékos nem más, mint Hoffmann-Hámori, a Ferencvárosi halfja, aki az utóbbi időben nem tud szóhoz jutni a nagy konkurenciában.

A Ferencváros válogatott játékosai nélkül áll ki vasárnap Budapesten Kassa válogatott csapata ellen.

Szerencsése van a DVTK-nak. Az SBTC ellen 0:0-ra játszott, de a tarjáni csapatban egy olyan játékos szerepelt, aki már a II. csapatban is játszott a DVTK II. ellen. Emiatt az eredményt megemléstették és a két pontot a DVTK kapta meg. Még jobban járt a C-MOVE, amely 2:4-re kikapott a MÁVAG-tól, de ez felfüggesztés alatt játszott és a vesztes csapat kapta a két pontot

Még fel sem tudta törni a zsákmányolt vaskazettát, máris elfogták a betörőt

Budapest, november 30. Ma reggel Pesterszabó utcán az Igló ucca 2. számú házban nyitva találták Adám Ignác festékkereskedő üzletét. A kereskedő megállapította, hogy vaskazettája tűnt el a boltból, amelyben 20.000 pengő értékű pénz, váltó és takarékönyv volt. Megállapították, hogy a betörést csak a helyzettel ismerős egyén követhette el, mire Adám azt mondta, hogy nyilván egyik elbocsátott alkalmazottja, Holdosi Gyula a tettes, aki a multban többször lopott tőle. Holdosit a rendőrség hiába kereste lakásán. Mialatt a helyszíni szemle tartott az üzletben. Adámék legnagyobb meglepetésére feltűnt Holdosi az Igló uccában. Azonnal odaszírték, a rendőrök és detektívek keresztkérdések alá vették Holdosit, aki beismerte, hogy valóban ő a tettes. Azért ment vissza az Igló uccába, hogy megállapítsa, felfedezték-e a betörést és kire gyanakszik a rendőrség.

Holdosi lakásán megtalálták a vaskazettát érintetlenül; a tolvaj még nem tudta feltörni. A főkapitányság bünyügyi osztályára kísérték, ahol őrizetbe vették.

A Nansen menekültügyi bizottság a Nobel-díj nyertese

Stockholm, november 30. A Nobel-békedíjnak a Nansenről elnevezett Menekültügyi Bizottságnak való odaítélése az egész skandináv közvélemény osztatlan beleegyezésével találtakozott. — E bizottságot 1921-ben Fridtjof Nansen, a világ-hírű sakkutató alapította. Neki 1923-ban személyesen lett odaítélve a Nobel-békedíj, melyet teljes egészében a menekültek között osztott szét faji, nemzetiségi és vallási különbség nélkül. Hasonló célt fog szolgálni az idén kiutalt Nobel-díj is. Az idei Nobel-békedíj odaítélése a Nansenről elnevezett menekültügyi bizottságnak azzal magyarázható, hogy ez intézményt az év végén feloszlatták. A menekültügyi bizottság működése ugyanis számos magasállású egyén, közöttük Sztalin tiltakozását vonta maga után, aki megtagadta a Szovjetekre eső rész további kiutalását addig, amíg a Nansen Menekültügyi Bizottság szovjetországi menekültekkel foglalkozni fog.

A Nansenről elnevezett menekültügyi bizottság története hazájukból kiűzött szerencsétlen emberek története. Fridtjof Nansen már 1919-ben akciót indított a hadifoglyoknak Németországból és Oroszországból, Szibériából való hazairányítása érdekében. Akciója — a fennálló óriási nehézségek ellenére — eredménnyel járt, főként Nansen nagy tekintélyének köszönhető. Amidőn a Népszövetség támogatásával a Nansen Menekültügyi bizottság megalakult, ennek első feladatát több, mint 2 millió orosz menekült megmentése képezte. E bizottság 1922-ben a görög-török háború folyamán hazájukból kiűzött görög és örmény menekültek aktív segélyezését is megszervezte. A segélyben részesültek számát több, mint 1,5 millióra becsülték. Később 25 ezer bolgár menekült ügye tartozott a Nansen-bizottság áldásos tevékenységéhez.

A hazájukból kiűzöttek száma az évek folyamán állandóan növekedett, ezeknek egyedüli reménye a Nansen Menekültügyi Bizottság volt. Az első csoport menekülteinek száma ugyan esökkent, miután a 2 millió orosz menekültből jelenleg csak 800 ezer maradt meg; a többi vagy meghalt, vagy pedig többé-kevésbé állandó foglalkozásra talált. Legtöbb a menekültek zöme a Saar-vidékről és Németországból került ki.

Fridtjof Nansen 1930-ban hunyt el, azonban életének eme nagy műve a Népszövetség további támogatását élvezte. 1936-tól 1938 őszig a Nansenről elnevezett menekültügyi bizottság elnöke Michael Hansson nevű kiváló norvég volt. Lemondása után az indiai Pendzab tartomány volt kormányzója,

Sir Herbert Emerson lett az elnök. Ez év végén azonban a Nansen-bizottság feloszlik s tevékenységét átveszi a Londonban létesített Menekültügyi Segélyező Bizottság, mely eddig főként a Németországból származó menekültek ügyével foglalkozott.

A legutóbbi kimutatás szerint a Nansenről elnevezett menekültügyi bizottság 1937 év folyamán 120 ezer esetben intervenciót a menekültek érdekében. Ezen intervenciók közül 38 ezer a Franciaországban élő menekültek ügyében, 15 ezer a Bulgáriában és 7400 a Törökországban élő menekültek érdekében. A Nansenről elnevezett menekültügyi bizottság képviselői igyekeznek a menekülteknek »Nansen-utleveleket«, — valamint tartózkodási engedélyt szerezni és az idegen földön az első lépéseket megkönnyíteni.

A Nansen-utlevélek különleges jelentősége van. Ezt az utlevelet csak azon menekültek kapják, akik volt hazájuktól semminemű utlevelet nem tudnak nyerni. 1933-ban nemzetközi egyezmény jött létre, — melynek értelmében az egyezményt aláíró államok kötelezték magukat arra, hogy a Nansen-utlevéllel rendelkező egyéneket országaikból nem fogják kiutasítani, ha csak az illetők nem követnek el büncselekményt.

KÖZGAZDASÁG

NEM VÁLTOZOTT A KÉSZÁRUPIÁC

Rozs: márciusra: 15.18, 15.29, zárlat 15.25—15.26, májusra: 15.36—15.49, zárlat 15.44—15.45.

Tengeri: májusra: 15.25, 15.35, zárlat 15.32—15.33.

Búza: felsőtiszai 77 kg-os 20.00—20.15, 78 kg-os 20.20—20.35, 79 kg-os 20.40—20.55, 80 kg-os 20.50—20.65.

Rozs: 14.30—14.40.

Takarmányárpa: elsőrendű 18.20—18.40, középminőségű 17.80—18.00.

Sörárpa: kiváló 20.50—21.00, prima 19.75—20.25, sörárpa 19.00—19.50.

Zab: elsőrendű 18.20—18.40, középminőségű 19.05—19.15.

Tengeri: tiszántúli 13.05—13.15.

DEBRECENI TERMÉNY ÉS TAKARMÁNY PIACI ÁRAK

Búza 18.60—19.30. Rozs 13.00—13.20. Árpa 18.00—18.50. Tengeri szemes 11.60—12.00. Tengeri csöves 9.00—9.30. Lucerna 8.50—10.20. Széna 7.80—8.00. Lóherre 7.60—8.00. Alom szalma 2.20—2.90. Takarmány szalma 3.00—3.40. Cukorrépa 2.30—2.60. Takarmány répa 1.70—1.80. Tök 2.00—2.50.

A FERENCVÁROSI SERTÉSVÁSÁR összfelhajtása 3017 darab sertés. A vásár irányzata lanya volt.

Árak: I. szedett 93—96, III. 76—87, exportált márkázott 150 fillér kg-ként.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK

Angol font 15.95—16.15. — Cseh korona 7.50—10.00 — Dinár 6.50—7.70. — USA dollár 341.10—345.10. — Francia frank 8.90—9.10. — Leu 2.40—3.45 — Lira 16.90—17.90 (az 500 és 1000 líras bankjegyek kivételével). — Svájci frank 77.60—78.50.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

Heti műsor:

December 1-én, csütörtökön, mérsékelt helyárrakkal: **Gellérthegyi kaland.**

December 2-án, pénteken, prímier bérlet 8. sz. **Hatodik emelet.**

December 3-án, szombaton délután: **Ide gyere rózsám.**

December 3-án, szombaton este: **Hatodik emelet.**

December 4-én, vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal: **Angyalt vettem feleségül.**

December 4-én, vasárnap este: mérsékelt helyárrakkal: **Víg özvegy.**

A színházi iroda jelenti: Ma, csütörtökön

mérsékelt helyárrakkal

a csupa szórakozás és vidámság:

Gellérthegyi kaland

Pénteken prímierbérlet 8. számúban Alfred Ghery mosolygós és könnyes francia vígjátéka, életkép, egy bérház hatodik emeletéről érdekes színpadi formában:

HATODIK EMELET

Somlay Julia első, ezidei prózai feltevével.

Szombaton délután

zónaelőadás

rendkívül mérsékelt helyárrakkal

a nagy irredenta operett:

Ide gyere rózsám

Szombaton este

Hatodik emelet

Vasárnap délután a bohózat ciklus II. nagyszerű ujdonsága, Newyorkkal és Budapesttel egy időben:

Angyalt vettem feleségül

Vasárnap este a klasszikus operetteiklus nagy évszákere:

Víg özvegy

DECEMBER 6-ÁN

Vitézi Szék ünnepsége a

Kormányzó Úr

Öfőméltósága névnapján.

52.046—1938. fj. szám. HIRDET-MÉNY. Az 1876-VI. tc. 5 §-nak rendelkezése alapján közhírré teszem, hogy Debrecen sz. kir. város közigazgatási bizottsága választott tagjainak sorából a folyó év végével a törvény rendelkezése folytán kilépő 31 tag megválasztott helyére a törvényi bizottság folyó évi december hónapban tartandó rendes közgyűlésén fog választás útján betölttetni. Dr. KULCSEY Sándor polgármester.

**EGY APRÓHIRDETES
EGYSZERI KÖZLÉSE
10 SZÓIG A TISZÁNTULI
FÜGGETLEN UJSÁGBAN
HÉTKÖZNAP 50 FILLER,
VASÁRNAP 70 FILLER.**

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak
duplán számítottak. — Üzleti
hirdetésre más tarifa. — Felvi-
lágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este
8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12

Figyelem nyilastelepek!!! Munkanélküliek és állástkeresők!!!

Apróhirdetéseket a Tiszántúli Független Újság részére a Márton Kálmán uti, Miskolczy-féle trafikban is olvasón fel lehet adni, minden nap este 6 óráig.

Házasság

Hűséges
élettársra lennék középkorú nyugdíjkezes egyénnek. — Leveleket „Onálló keresettel bíró ötvénves” jellegére a kiadóba kérek. 3861

Levelezés

Tűzfát,
szénét, kokszot, brikettet telire már most szerezzé be legolcsóbban Vágó József tűzifa- és szénkereskedésében „Margit-fürdő” mellett. Telefon 10 24. Katonatisztek, altisztek, „Unió”-tagok beszerzőhelye. 2908

Állást keresők

Egy
jobb mindeneslánya ajánlkozik úriházhhoz, főzéshez is ért. Kút ucca 28.

Erettségizett
(kereskedelmi) fiatalember állást keres. Gyorsír, gépir, könyvel. levelez. Megkereséseket +20% jellegére a kiadó továbbít.

Németül
beszélő árva leány üzletbe, vagy gyermekhez ajánlkozik. Cim a kiadóban. 3792

Betöltendő állás

Kisleányt
kifutónak felveszek. Beck kenyérlétkat, Simonffy u. 2. 3888

Bejáró
takarítónót hosszú bizonyítvánnyal felveszek. Jelentkezni 7-8 óráig, Svetits, III. udvar, földszint 3. 3879

Bejárónő
felvétetik, délelőtt 9 órától jelentkezni, Simonffy u. 35. Róthné. 3883

Zsidó
leányt háztartásba felveszek, Piac ucca 19., bodega. 3882

Bejárónőt
felveszek, Piac u. 58., III. lépcső, I. e. 23. ajtó. 3884

Egy
kifutófiú felvétetik, Nikolics pék üzletébe, Kécs u. 74. 3885

Takarítónót
11 óráig azonnal felveszek Püspöki-palota, III. kapu, V. lépcső, II. em. 33. 3886

Jómegjelenésű
bejárónő felvétetik, Goldstein, Dégenfeld tér 3. 3878

Két
idősebb nőhöz egy bejárónő azonnali belépésre felvétetik, Arany János u. 22. szám, uccai lakás. 3869

Perfekt
mindenes szakácsnőt keresek jó bizonyítványokkal december 15-re, Krausz, Hatvan u. 6., II. 21. 3870

Bejáró
mindenesfőzőnő kéttagú családnak, aki tisztaságot szeret, felvétetik, Svetits-bérház, III. udvar, I. em., 10. ajtó.

Bejárónőt,
megbízhatót azonnal felveszek, Baltazar Dezső u. 18. 3862

Ingatlan

Előnyös házvétel
Szent Anna és Timár utcákra fronttal. Értekezni dr. Sebestyennel, Piac 49.

Homokkertben,
Óvoda és Harsányi Gusztáv uccán házhelyek 4-5 P árban eladó. Értekezni dr. Miklós ügyvéd, Piac u. 28. 3875

Kiadó lakás

Csinosan
bátorozott uccai szoba december 1-re kiadó, Timár ucca 37.

Püspöki-palotában
szerény bútorozott szoba kiadó, I. kapu, III. em. 54. 3768

Fürdőszobás,
különbejárattal bútorozott szoba központi fűtéssel kiadó. Szent Anna 35, Sebestyennel.

Piac uccán
irodnak, vagy orvosi rendelőnek kiválóan alkalmas 2 uccai szoba január 1-re kiadó, Piac u. 51., I. (Bejárattal Arany János ucca 1-a.) 3841

Csinosan
bátorozott uccai szoba egy esetleg 2 személynek, fürdőszobahasználattal nov. 15-re, továbbá egyszerűen bútorozott kis szoba azonnal kiadó. Fürdő u. 5. sz. 3617

Uccai
bátorozott szoba, 2 személyes kiadó, Miklós u. 10. 3668

Uccai
csinosan bútorozott szoba kiadó. Ugyanott zongora hárbeadó. Széchenyi ucca 27. szám.

Eladás

15 literes
permetezőgép teljes felszereléssel eladó, Baltazar Dezső u. 8. 3873

Bocskay
és Rákóczi Ferenc képei eladó, Vigkedvő Mihály u. 49. 3842

Modernháló,
ebédlőszekrény, kombinált szekrény, rádió, szelön, konyhaberendezés, frászta, székek, különféle bútorok eladása, Hatvan u. 61. 3689

Hegedű
vonóval, jó állapotban, 17 éves fiúnak lengyelbunda eladó. Csap u. 60. sz. 3763

Egy
alig használt olaszbarány női bunda eladó, Töhötöm u. 36. 3836

Modern háló,
ebédlőrekamie, kombinált-szekrény, redőnyös íróasztal, szelön, fafogas, antikpoharak, villanymotorok, esztergapa, Rabeigh oldalkocsis motor, rézagy, konyhaberendezés, székek minden elfogadható áron. Dégenfeld tér 6., udvarban. 3740

Teljesen
jókarban lévő fekete női télikabát, hócipő és teljesen új 2 darab gumiszőnyeg eladó. Széchenyi u. 12., uccai lakás. 3831

Eladó
alighasznált hosszú, barna női bárányszőrű bunda és egy fiú lengyel bunda 13-16 évesnek. Megtekinthető 8-9-ig és 2-3-ig. — Hatvan u. I. I. kapu, III. em. 12. b. 3101

Rádió

Rádió
és villanyterelési vállalatot áthelyeztem Miklós ucca 2. szám alól 8. szám alá, ahol felelősség mellett vállalkozok villany-és rádiójavítást, szerelést. Gyári gépek raktáron. — Kedvező fizetési feltételek. Miklós ucca 8., keresztépület. 1108

Vétel

Mindent veszek,
használt bútort — varrógépet — irodaberendezést — különféle ingóságokat, Andráskó, Csapó u. 16. Hívásra jövök. 2996

Óltott
pöszmétéfákat megvételre keresek, Diófa ucca 15. 3832

Jókarban
lévő bundát, vagy kabátot keresek megvételre 3 éves gyermeknek. Címet a kiadóban kérem leadni. 3833

Tács

Társulnék
pénzzel meglévő villany-szerelő műszerész műhelyhez. „Műszerész” jellegére a kiadóban. 3826

Ajánlat

Takarékúthelyek
készen kaphatók. Megrendelésre legdíszebbéig olcsón készítek. Kandia u. 15. szám. 3887

Mikulásra
legszébb ajándékok, — legyöny gallérok, tük, sálak, övek legdivatosabb kivitelben, dr. Miklósénál, Piac u. 28. I. em. 3876

Olcsó
hó- és bőrcipő javítóüzem. Kovácsnál, Deák Ferenc ucca 3. 3877

Futva indul
küldöncöm 21-06 telefon hívásra, akár csekélységgel, vagy áruk tömegével. A járdától 20 méternyire. „Svetits” udvarban található Mihály István papirkereskedése. Itt az uccai boltból egynegyedrészt fizeti, minél fogva versenyképessége megközelíthetetlen! 3860

Pörkölt
napraforgóból esemegének. Dióbelet pótolja süteményekben, kg 70 fillér. — Olajmalom, Károly Ferenc József út 30. szám. 3881

Maradéküzlet,
Dégenfeld tér 11., Király füszeres oldalán, legolcsóbb beszerzési hely végáruknak is. 3866

Koresolyák,
gramofonlemez, dísztárgyak, hihetetlenül olcsón a Vagyonmentőnél. Hunyadi u. 18. 3684

Ruháit,
kabátját készítse Kripló Gyuláné angol, francia nődivattermében. Csapó u. 73. Elsőrendű munka. olcsó árak. 3799

Hunyadiucai Zálogház
folyósít kölcsönöket ék-szerekre és mindenféle kereskedelmi árukra. 3744

Női fekete télikabát
P 22-től, férfi télikabát P 25-től kapható Vágó Sándortól, Csapó u. 10. 3581

Király kávéi
kitűnők. Aromás, zamatos kávé Király üzletében a vevő előtt pörköltik. Dégenfeld-tér 11. 3348

»Lela«
zománcozott asztaltűzhelyek, szénkályhák állandóan raktáron. Készíti: Levenesik tüzhelyüzeme, Csapó ucca 87. Zománcozott tüzhelyek szakszerű javítása garancia mellett. 2882

**A legszenzációsabb
Mikulási ajándék**
a szép gyümölcs. Mindenféle hazai és déli-gyümölcskülönlegességek legolcsóbban a Déligyümölcs-csarnokban Arany Bika mellett és a Hungaria palotában.

Eltörött
dísztárgyak javítása, restaurálása szakszerűen, olcsón. Bárány Rádióház. — Szent Anna u. 1. 3761

Költözőkódásokat
helyben és vidékre, mindenféle vasúti darabú feladását és bármilyen vasgőzű szállítást, azonkívül raktártárolást vállal a legrendesebben és legolcsóbban. Fröhlinger Mihály szállító, Simonffy u. 30. szám. 3758

Használt
varrógépek olcsó árusítása, alkatrészek minden varrógéphez, javítások jóállással. Eisenbergernél Csapó u. 101. 3779

Rőtös
és maradék vásárlásával keresse fel bizalommal Kertész Sándorné céget, Pontos kiszolgálás. Dégenfeld tér 3. 2913

Ellátás

Uri
nőt lakásra, esetleg teljes ellátásra elfogad. Özvegy lelkészné, Burgandia 2. 3880

Oktatás

Nyugalmozott
tisztviselő polgári iskolai, valamint 1-3 osztályú gimnáziumi tanulók korrepetálását vállalja szerény díjazás mellett. Cím a kiadóban. 3595

Született
német nyelvtanad; 24 órát egy hónapban 6 pengőért. Kossuth u. 41., udvarban. 3059

50 fillér
1 óra. Angol, olasz, német nyelvtanfolyamok. Érdeklődni a kiadóban. 2226

Különféle

Mindenemű
varrást, fehérneműt is, javítást, harisnyatápalást, 3 párból kettőt készítek, házhoz is megyek. József kir. herceg ucca 22., kislakás. 38

A szerkesztésért és kiadásért felelős: **THURY LEVENTE**. Laptulajdonos: Tiszántúli Független Újság Vállalat. Nyomta: Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Vállalat Rt.

A ny...
nál...
100 s...
intézn...
álláshal...
selők anvai hel...
seg egy té...
kal emelték a tisztvisé...
Nevelési segélyt kapn...
kások gyermekei...
Fontos családve...
Budapest...
örtökön...
A pénzügy...
és ismert...
állásh...
Az össze...
van lesz...
A ke...
lyozásár...
kiterjed...
lami ny...
viszond...
nyek, v...
fentart...
Az aktív...
delme n...
rendezte...
Általán...
a nyug...
keresni...
legfelj...
korában...
laki és...
delem e...
het föb...
teljes...
Ha az eg...
több...
a nyug...
ban a f...
nél min...
végzett...
he...
Lakbér...
számít...
tár...
minden...
tehat 40...
kedik...
Az állan...
és az üz...
legesítet...
férj há...
me zion...
vagy...
El lehet...
lót a közs...